

Osavuosisikatsaus 1-6/2022

Kunnanhallitus 5.9.2022 §XX

Kunnanvaltuusto 12.9.2022 §XX

Sisällys

1 Käyttötalousosa.....	3
1.1 Toimintatuotot	4
1.2 Toimintakulut	5
1.3 Verotulot	7
1.4 Valtionosuudet	7
1.5 Rahoitustuotot ja -kulut	7
2 Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	9
2.1 Hallintopalvelut	9
2.2 Sivistyslautakunta	15
2.2.1 Opetus- ja varhaiskasvatuspalvelut	15
2.2.2 Vapaa-ajan palvelut	19
2.3 Tekninen lautakunta.....	22
2.3.1 Tekniset palvelut	22
2.3.2 Vesi- ja viemärilaitos	25
2.4 Rakennus- ja ympäristölautakunta.....	27
2.4.1 Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu	27
3 Investointiosa	32
4 Rahoitus.....	34

1 Käyttötalousosa

Vuoden 2022 aikana ei ole tehty muutoksia talousarvioon. Tiedossa on kuitenkin, että verotulojen ennustetaan olevan merkittävästi korkeammat kuin mitä talousarviossa on ilmoitettu. Myös valtionosuuksien arvioidaan toteutuvan talousarviota korkeampina. Verotulojen kasvu ja valtionosuuksien positiiviset näkymät on otettu huomioon tuloslaskelman toteumissa ja tilinpäätösennusteissa.

Oheisessa tuloslaskelmassa esitetään ulkoiset ja sisäiset erät.

Tuloslaskelma (ulkoinen ja sisäinen)	TP 2021	TA 2022	Tot 6/2022	Poikkeama	TPE 2022		TPE 2022 / TA 2022
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	2 024 121	1 985 881	903 517	-1 082 364	2 076 534		90 653
Maksutuotot	528 508	445 164	299 023	-146 141	548 046		102 882
Tuet ja avustukset	314 600	385 469	139 929	-245 540	424 857		39 388
Muut toimintatuotot	2 483 281	2 776 905	1 283 253	-1 493 652	2 606 507		-170 398
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	5 350 509	5 593 419	2 625 722	-2 967 697	5 655 943	5,7 %	62 524
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-6 693 745	-7 460 064	-3 615 761	3 844 303	-6 970 880		489 184
Eläkekulut	-1 412 278	-1 532 021	-754 100	777 921	-1 465 883		66 138
Muut henkilösivukulut	-206 708	-236 250	-114 184	122 066	-220 197		16 053
Palvelujen ostot	-17 804 494	-19 494 181	-9 740 375	9 753 806	-19 578 250		-84 069
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 230 605	-1 277 486	-615 895	661 591	-1 277 486		0
Avustukset	-601 261	-549 000	-209 104	339 896	-507 708		41 292
Muut toimintakulut	-1 806 547	-1 844 416	-881 461	962 955	-1 762 921		81 495
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-29 755 637	-32 393 418	-15 930 879	16 462 539	-31 783 325	6,8 %	610 093
TOIMINTAKATE	-24 405 128	-26 799 999	-13 305 158	13 494 841	-26 127 382	7,1 %	672 617

Tuloslaskelma (ulkoinen ja sisäinen)	TP 2021	TA 2022	Tot 6/2022	Poikkeama	TPE 2022		TPE 2022 / TA 2022
Verotulot	19 196 220	19 659 070	10 353 863	-9 305 207	20 829 981		1 170 911
Valtionosuudet	7 974 051	7 771 608	3 852 924	-3 918 684	7 936 018		164 410
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot	0	100	0	-100	0		-100
Muut rahoitustuotot	130 093	51 728	54 554	2 826	86 054		34 326
Korkokulut	-39 181	-50 500	-7 720	42 780	-33 720		16 780
Muut rahoituskulut	-903 678	-103 544	-57 349	46 195	-102 349		1 195
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHT.	-812 767	-102 216	-10 515	91 701	-50 015	-93,8 %	52 201
VUOSIKATE	1 952 376	528 463	891 115	362 652	2 588 602	32,6 %	2 060 139

Tuloslaskelma (ulkoinen ja sisäinen)	TP 2021	TA 2022	Tot 6/2022	Poikkeama	TPE 2022		TPE 2022 / TA 2022
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunn.mukaiset poistot	-1 482 123	-1 521 536	-679 813	841 723	-1 359 626		161 910
TILIKAUDEN TULOS	470 254	-993 073	211 302	1 204 375	1 228 976	161,3 %	2 222 049
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	17 546	39 100	0	-39 100	0		-39 100
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	487 799	-953 973	211 302	1 165 275	1 228 976	151,9 %	2 182 949
Tuloslaskelma (ulkoinen ja sisäinen)	TP 2021	TA 2022	Tot 6/2022	Poikkeama	TPE 2022		TPE 2022 / TA 2022
Toimintatuotot / toimintakulut %	-18,0 %	-17,3 %	-16,5 %	0,8 %	-17,8 %		-0
Vuosikate /poistot %	132 %	35 %	131 %	96 %	190 %		2
Vuosikate /asukas	439	118	199	81	575		457
Asukasmäärä	4 444	4 470	4 470	0	4 500		30

TPE 2022 -sarakeessa esitetään ennakkoarvio vuoden 2022 tilinpäätöksen toteumasta. Ennakkoarvio perustuu talousarvioon, vuoden ensimmäisten kuuden kuukauden talouden toteumaan ja elokuussa julkaistun verotulokehikon tietoihin sekä päivitettyihin valtiosuustietoihin. Ennakkoarvioon liittyy epävarmuutta erityisesti verotulojen ja valtiosuuksien osalta.

Tilikauden tulos on tammi-kesäkuun tilanteessa 0,2 milj. euroa ylijäämäinen. Tilikauden tuloksen ennustetaan toteutuvan 1,2 milj. euroa ylijäämäisenä pääosin verotulojen positiivisesta kasvusta johtuen. Ennuste ei sisällä koronvaihtosopimuksen vaikutuksen johdosta tilinpäätökseen 2021 kirjatun tilikauden tuloksen heikentävän kirjauksen purkamista ja siten vuoden 2022 tuloksen parantamista, koska tämän vaikutuksen arvioidaan toteutuvan vasta vuoden 2023 aikana. Toimintakate on tammi-kesäkuun tilanteessa -13,3 milj. euroa (50 %) ja ennustetaan toteutuvan -26,1 milj. euroa, mikä on 0,7 milj. euroa talousarviota parempi.

1.1 Toimintatuotot

Toimintatuotot ovat toteutuneet tammi-kesäkuun tilanteessa 2,6 milj. euroa (47 %), kun se edellisen vuoden vastaavana ajankohtana oli 2,4 milj. euroa. Toimintatuottojen arvioidaan toteutuvan 0,1 milj. euroa talousarviota parempina vesihuollon liittymismaksujen ylityksistä johtuen.

Myyntituotot ovat toteutuneet tammi-kesäkuun tilanteessa 904 000 euroa (45 %), kun se edellisen vuoden vastaavana ajankohtana oli 942 000 euroa. Kesäkuun

tilanteen alhaisia toteumia selittää tukipalveluiden sisäisten laskutusten puuttuminen kesäkuun kaudelta, jonka arvioitu vaikutus on 98 000 euroa. Lisäksi vesihuollon alkuvuoden liittymismaksut (94 000 euroa) ovat kirjautuneet heinäkuun kaudelle. Kesäkuun tilanteen suurimmat toteumat ovat sisäisten myyntituottojen 487 000 euron, muiden myyntituottojen 280 000 euroa ja kotikuntakorvausten 83 000 euron toteumat. Myyntituottojen ennustetaan toteutuvan 0,1 milj. euroa talousarviota korkeampina vesihuollon liittymismaksujen vaikutuksesta.

Maksutuotot ovat toteutuneet tammi-kesäkuun tilanteessa 299 000 euroa (67 %), kun se edellisen vuoden vastaavana ajankohtana oli myös 282 000 euroa. Suurimpia toteumia selittää hoitopäivämaksujen 143 000 euron, rakennusvalvonta- ja tarkastusmaksujen 97 000 euron sekä muiden opetus- ja kulttuurimaksujen 46 000 euron toteumat. Maksutuottojen ennustetaan toteutuvan 0,1 milj. euroa talousarviota korkeampina rakennusvalvonnan- ja tarkastusmaksujen ylityksistä johtuen.

Tuet ja avustukset ovat toteutuneet tammi-kesäkuun tilanteessa 140 000 euroa (36 %), kun se edellisen vuoden vastaavana ajankohtana oli 57 000 euroa. Suurimmat toteumat ovat toteutuneet muissa tuissa ja avustuksissa. Tukiin ja avustuksiin ei ennakoita olennaisia poikkeamia talousarvioon nähden.

Muut toimintatuotot ovat toteutuneet tammi-kesäkuun tilanteessa 1,3 milj. euroa (46 %), kun se edellisen vuoden vastaavana ajankohtana oli 1,1 milj. euroa. Suurimmat toteumat ovat toteutuneet sisäisten rakennusten ja huoneistojen vuokrissa 719 000 euroa, muiden rakennusten vuokrissa 300 000 euroa ja käyttöomaisuuden myyntivoitoissa 182 000 euroa. Muiden toimintatuottojen arvioidaan toteutuvan 0,2 milj. euroa talousarviota heikompina pääosin maaomaisuuden myyntivoittojen toteutumisesta arvioitua alhaisempina.

1.2 Toimintakulut

Toimintakulut ovat toteutuneet tammi-kesäkuun tilanteessa 15,9 milj. euroa (49 %), kun se edellisen vuoden vastaavana ajankohtana oli 15,4 milj. euroa. Toimintakulujen arvioidaan toteutuvan 0,6 milj. euroa talousarviota parempina johtuen pääosin henkilöstökulujen alituksista.

Henkilöstökulut ovat toteutuneet tammi-kesäkuun tilanteessa 4,5 milj. euroa (48 %), kun se edellisen vuoden vastaavana ajankohtana oli 4,4 milj. euroa. Henkilöstökulujen ennustetaan alittavan talousarvion 0,6 milj. euroa, koska kunnallisen

työehtosopimuksen oletettiin astuvan voimaan jo maaliskuusta alkaen ja talousarviovaiheessa varauduttiin 2,5 prosentin palkankorotuksiin. Kunta-alan kolmivuotisen sopimusratkaisun 2022-2025 mukaan vuoden 2022 kustannukset nousevat keskimäärin 1,76 prosenttia 1.6.2022 alkaen. Talousarviossa on siten varauduttu arvioita suurempia palkankorotuksia varten.

Palvelujen ostot ovat toteutuneet tammi-kesäkuun tilanteessa 9,7 milj. euroa (50 %), kun se edellisen vuoden vastaavana ajankohtana oli 9,2 milj. euroa. Suurimpia toteumia selittää pääosin sosiaali- ja terveystalouden palveluiden 7,5 milj. euron kustannukset, joiden laskuja maksetaan vuodelle 2022 vahvistetun talousarvion mukaisesti. Suurimmat toteumat talousarvioon nähden ovat toteutuneet vuokratyövoimapoluissa (153 %) sekä alueiden rakentamis- ja kunnossapitoluissa (78 %) ja kotikuntakorvauksissa (71 %) ja jos tilanne jatkuu samanlaisena loppuvuoden ajan, niin vuokratyövoimapolut tulevat ylittämään talousarvion 110 000 euroa sekä alueiden rakentamis- ja kunnossapitolu 90 000 euroa ja kotikuntakorvaukset 70 000 euroa. Palvelujen ostojen ennustetaan ylittävän talousarvion 0,1 milj. euroa johtuen pääosin vuokratyövoimapolujen ylityksistä. Palvelujen ostojen ennusteessa ei ole vielä huomioitu sotepalveluiden ennustetta.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat ovat toteutuneet tammi-kesäkuun tilanteessa 616 000 euroa (48 %), kun se edellisen vuoden vastaavana ajankohtana oli myös 574 000 euroa. Suurimpia toteumia selittää pääosin lämmitysten 146 000 euron ja elintarvikkeiden 146 000 euron kustannukset. Tiliryhmään ei ennakoita olennaisia poikkeamia talousarvioon nähden.

Avustukset ovat toteutuneet tammi-kesäkuun tilanteessa 209 000 euroa (38 %), kun se edellisen vuoden vastaavana ajankohtana oli 268 000 euroa. Suurimpia toteumia selittää pääosin lasten kotihoidon tuen 136 000 euron kustannukset. Avustusten ennustetaan kesäkuun tilanteessa toteutuvan lähes talousarvion mukaisina.

Muut toimintakulut ovat toteutuneet tammi-kesäkuun tilanteessa 882 000 euroa (48 %), kun se edellisen vuoden vastaavana ajankohtana oli 893 000 euroa. Suurimpia toteumia selittää pääosin sisäisten rakennusten ja huoneistojen vuokrien 711 000 euron kustannukset. Muiden toimintakulujen ennustetaan toteutuvan 0,1 milj. euroa talousarviota korkeampina sisäisten rakennusten ja huoneistojen vuokrien ylityksistä johtuen.

1.3 Verotulot

Verotulot ovat kumulatiivisesti toteutuneet huomattavasti korkeampina kuin mitä talousarviossa on ilmoitettu. Verotulot ovat toteutuneet tammi-kesäkuun tilanteessa 10,4 milj. euroa (53 %), kun se edellisen vuoden vastaavana ajankohtana oli 9,6 milj. euroa. Verotulojen ennusteissa on käytetty elokuun verotulokehikon lukuja ja niiden arvioidaan ylittävän talousarvion 1,2 milj. euroa. Ennusteessa on huomioitu Valtiovarainministeriön 17.6.2022 päättämät verovuoden 2021 ansio- ja pääomatulovero-ryhmäosuuksien muuttamiset, joiden vaikutus tarkoittaa kuntaryhmälle noin 379 milj. euron negatiivista oikaisua ja siitä Vesilahden verotulojen heikennys vuodelle 2022 on 305 575 euroa heinäkuun tilityksistä alkaen. Kokonaisuudessaan verovuoden 2022 ennakkoverojen kehitys on kuitenkin selvästi parempi verrattuna huhtikuun veroennustekehikon arvioihin. Kunnallisveron hyvä kehitys heijastuu positiivisesti myös tuleville vuosille, kun ensi vuonna kertyy vanhojen verovuosien kunnallisveroja, jotka ovat maksuunpantu korkeimmilla veroprosenteilla ja veroperusteilla. Valmistuvan verotuksen 2021 ennakkotietojen perusteella kuluvan vuoden yhteisöveroennuste paranee myös selvästi huhtikuusta. Kehitys heijastuu niin ikään positiivisesti tuleville vuosille. Kaiken lisäksi myös kuluvan vuoden kiinteistöverokin paranee huhtikuun arvioista.

1.4 Valtionosuudet

Valtionosuudet ovat toteutuneet tammi-kesäkuun tilanteessa 3,9 milj. euroa (50 %), kun se edellisen vuoden vastaavana ajankohtana oli 4,0 milj. euroa. Valtionosuuksien arvioidaan ylittävän talousarvion 0,2 milj. euroa Valtiovarainministeriön 8.7.2022 päätöksellä kunnan peruspalvelujen valtionosuuden ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvausten muutosten vaikutusten johdosta. Vaikutukset alkavat elokuun tilityksistä alkaen.

1.5 Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot ja -kulut ovat toteutuneet tammi-kesäkuun tilanteessa 11 000 euroa (10 %), kun se edellisen vuoden vastaavana ajankohtana oli 71 000 euroa. Rahoitustuottojen ja -kulujen arvioidaan alittavan talousarvion 50 000 euroa pääosin Pirkanmaan jätehuollon osinkojen vaikutuksesta. Ennuste ei sisällä koronavaihtosopimuksen vaikutuksen johdosta tilinpäätöksen 2021 muihin rahoituskuluihin kirjatun 0,8 milj. euron heikentävän ja taseen pakollisiin varauksiin

tehtyä positiivista vastakirjausta, koska tämä kirjaus on tarkoitus saada purettua taseen varauksista käyttötalouteen vasta vuoden 2023 aikana.

2 Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

2.1 Hallintopalvelut

Vastuhenkilö: Hallintojohtaja

Toimintaympäristö:

Hallintopalvelut muodostuu seuraavista tehtäväalueista: demokratia (vaalit), strateginen johto, yleishallinto, talouspalvelut, tukipalvelut, elinkeino- ja maaseutupalvelut ja kaavoitus.

Keskusvaalilautakunta vastaa vaalien järjestämisestä.

Strategisessa johdossa valtuusto on kunnan ylin päättävä elin, joka vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kunnanhallitus vastaa kunnan toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä kunnan henkilöstöpolitiikasta. Kunnanjohtaja johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa.

Yleishallintoon kuuluvat kunnan hallinto- ja henkilöstöpalvelut, työllisyyspalvelut ja liikennepalvelut. Hallintopalvelut vastaa kunnan asiakaspalvelusta, tietohallinnosta ja hallintotehtävistä kuten asianhallinnan ja asiakirjahallinnon kokonaisuudesta. Henkilöstöpalvelut koordinoi ja kehittää henkilöstöasioita esimiestyön tukena. Työllisyyspalvelut vastaa kuntouttavasta työtoiminnasta ja liikennepalvelut kunnan joukko- ja palveluliikenteestä. Tukipalvelut tuottaa ruoka-, siivous- ja kuljetuspalvelut kunnan eri hallinnonaloille, henkilöstölle ja muille asiakkaille.

Elinkeinopalvelut edistävät paikallista elinvoimaa, vastaavat kunnan markkinoinnista ja panostavat kunnan kehittämiseen. Tavoitteena on uusien yritysten ja asukkaiden hankkiminen kuntaan sekä olemassa olevien yritysten vahvistaminen ja uudistaminen. Markkinoinnin lähtökohtana on parantaa Vesilahden tunnettavuutta ja ylläpitää kunnan pitovoimaa niin yritysten kuin asukkaiden osalta. Vesilahden maaseutuelinkeinoviranomaistehtävät hoidetaan Lempäälässä.

Kaavoitus vastaa kunnan kaavoitukseen ja maankäyttöön liittyvistä asioista.

Kehittämiskohteet 2022:

Strateginen johto

Strategisen johdon tavoitteena on jatkaa koko kunnan operatiivisen johtamisjärjestelmän uudistamista. Valtuusto on aloittamassa vuonna 2021 kuntastrategiatyön. Kehityskohteena jatkuu myös strategiaan liittyvien mittareiden kehittäminen, operatiivisen toiminnan vaikuttavuuden mittaaminen ja läpi organisaation viety ymmärrys tulosvastuullisuudesta selkeine työhön liittyvine tavoitteineen.

Lisäksi talouden tuottavuuslaskentaa, ennakointia ja raportointia kehitetään.

Yleishallinto

Yleishallinnossa jatketaan palveluprosessien kuvaamista sekä kehittämistä. Tavoitteena on ajanmukaisten ja tehokkaiden työvälineiden mahdollistaminen koko kuntaorganisaatiolle. Asianhallintajärjestelmän käyttöönottoa laajennetaan valtakunnallisen HAKA-hankkeen puitteissa koskemaan myös kaavoitusta.

Talouspalvelut

Talouspalveluissa jatketaan organisaation taloustietämyksen laajentamista ja ylläpitoa. Lisäksi jatketaan taloushallinnon menettelyiden kehittämistä. Talouspalveluiden isoin tavoite on talousraportoinnin kehittäminen vuoden 2022 aikana ja Monetra yhteistyön parantaminen.

Tukipalvelut

Tukipalveluiden tavoitteena on ylläpitää jatkossakin laadukas, asiakaslähtöinen ja kustannustehokas palvelu, joka tukee kuntaa kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa.

Elinkeino- ja maaseutupalvelut

Elinkeino- ja maaseutupalveluiden tavoitteena on yrittämisen edellytyksien parantaminen sekä kehittäminen. Lisäksi tavoitteena on markkinoinnin ja viestinnän laadun parantaminen ja toimintamallien luomien sekä seutuyhteistyöhön osallistuminen.

Kaavoitus

Kaavoituksen tärkeimpiä toimia ovat:

- Varmistaa riittävä ja laadukas (asiakaslähtöisesti mitattuna) tonttivaranto lähivuosille
- Aloittaa kirkonkylän yleiskaavan päivitystyö
  - o Työssä tulee ottaa huomioon aikaisempaa tarkemmin alueiden laatutekijät, kuten esim. kestävän siirtymän ratkaisut, omavaraisuus, kierrätys, tuleva palvelutarve, uudet älykkäät ratkaisut, uudet kumppanuusmallit, kuntataloudellisuus (kaavatalous), turvallisuus...
- Luoda kaavoitusohjelma kaavoituksen ja alueiden rakentamisen sekä kustannustehokkuuden laskemisen tueksi

Toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Toimintasuunnitelma 2022	Arviointikriteeri (mittari)	Toteuma 1-6/2022
Et ole yksin	Kunta tarjoaa laadukkaan asiakaskokemuksen	Asiakastyytyväisyyskysely (kaikkien toimialojen asiakastyytyväisyys) Henkilöstökoulutuksen kohdentaminen: LEAN, asiakaspalvelukoulutus	Asukaskysely tehtiin 3/2022. Kyselyn tietoja käytettiin hyväksi uuden kuntastrategian laatimisessa.
Et ole yksin	Henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen	Henkilöstötyytyväisyys > 3 (henkilöstötyytyväisyysmittaus) Sairauspoissaolo% < 5% Henkilöstö, joilla ei sairauspoissaoloja lainkaan > 40% henkilöstöstä	Raportoidaan tilinpäätöksessä. Raportoidaan tilinpäätöksessä Raportoidaan tilinpäätöksessä
Kunnasta löytyy edellytykset nykyaikaiseen yrittämiseen	Maatalouden ja yrittämisen yhdistyminen bio- ja kiertotalouteen	Bio- ja kiertotalouden toimijakentän kuvaus, resurssivirtojen ja potentiaalın kartoitus Ekosysteemikonseptin luonti Ekosysteemikonseptin rahoitushaku pilotin käynnistämiseen	Paikallinen toimijakentän kuvaus on aloitettu sisältäen resurssivirtojen analysoinnin. Ekosysteemikonseptin ensimmäinen versio on luotu. Rahoitushaku aktivoidaan vuoden 2022 lopulla.
4500 asukasta vuonna 2024	Maankäytön strategisen kehityskuvan toteuttaminen	Kirkonkylän alueen yleiskaavan päivitystyön aloittaminen Kaavoitusohjelman luonti	Päivitystyö aloitettu Valmistuu 2022 aikana

		Aluekonseptien luonti	Valmistuu 2022 aikana
4500 asukasta vuonna 2024	Taloudellisen tasapainon saavuttaminen	<p>Talouden raportoinnin kehittäminen</p> <p>Talouden ennustettavuuden kehittäminen</p> <p>+/- 0-tason määrittäminen taloudellisesta näkökulmasta</p> <p>Taloudellisen tasapaino-ohjelman laatiminen kuntalain § 110 mukaisena</p>	<p>Kuntamaisema-ohjelman käyttöönotto meneillään</p> <p>Kuntamaisema-ohjelman käyttöönotto meneillään</p> <p>Toteutunut</p> <p>Tasapaino-ohjelma laadittu</p>
Pirkanmaan Rovaniemi	Kuntakuvan luominen	<p>Kunnan visuaalisen ilmeen uudistaminen</p> <p>Strategian visuaalisen ilmeen päivittäminen</p> <p>Verkkosivujen uudistaminen</p>	<p>Kunnan visuaalinen ilme päivitetty ja otettu käyttöön Q1/2022.</p> <p>Strategian visuaalinen ilme päivitetty Q1/2022.</p> <p>Verkkosivujen uudistaminen aloitettu, valmistuminen Q2/2023.</p>

Informatiiviset tunnusluvut:

Strateginen johto:

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Toteuma 1-6/2022
Vuosikate	3 087 000	334 996		Raportoidaan tilinpäätökse- sä
Lainakanta	13 483 000	15,7 meur		Raportoidaan tilinpäätökse- sä
Henkilöstön määrä / koko kunta	192	192	197	203
Henkilötyö- vuodet HTV2 / koko koko kunta	175	182	187	Raportoidaan tilinpäätökse- sä
Aktiiviset yritykset, Vesilahti	377	390	405	419
Maanhankinta, ha		*		Raportoidaan tilinpäätökse- sä
Kunnan asuintonttien luovutus (AP, AR, AK ja AL), kpl	8	20	20	13
Kunnan yritystonttien luovutus, kpl	0	*	2	1

Hallintopalvelut, tukipalvelut, elinkeino- ja maaseutupalvelut, kaavoitus:

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Toteuma 1-6/2022
Henkilötyö- vuodet HTV2 / hallintopalvelu t		*		Raportoidaan tilinpäätökses sä
Joukko- liikenteen matkustajamä ära	27 277	32 000	34 000	Raportoidaan tilinpäätökses sä
Työttömyys %	8,0 % 12/2021	*	6,0%	4,9%
Aktivointiaste % (työllisyys)	30,5% 12/2021	*		Raportoidaan tilinpäätökses sä
vesilahti.fi istunnot	152 154	154 000	161 700	72 9
Tuotettujen aterioiden määrä	254 754	344 625		Raportoidaan tilinpäätökses sä
Aterian keski- määräinen hinta		2,68		Raportoidaan tilinpäätökses sä
Siivouspalve- luiden keskimääräi- nen hinta (e/m ²)		36,20		Raportoidaan tilinpäätökses sä
Tukea hakeneet maatilat	145	145	145	Raportoidaan tilinpäätökses sä
Myönnetyt tukieurot, maatilat	3 130 000	3 200 000	3 200 000	Raportoidaan tilinpäätökses sä
Käytössä oleva viljelysmaa	5327	5330	5330	Raportoidaan tilinpäätökses sä

(ha) (tukia myönnetty)				
------------------------	--	--	--	--

Henkilöstö	TP 2020	TA 2021	TA 2022
Hallintopalvelut			
Vakituiset		33,73	34,73
Määräaikaiset		0	1

2.2 Sivistyslautakunta

2.2.1 Opetus- ja varhaiskasvatuspalvelut

Vastuhenkilö: sivistysjohtaja

Toimintaympäristö:

Sivistyspalveluihin kuuluu kaksi vastuualuetta, jotka ovat opetus- ja varhaiskasvatuspalvelut sekä vapaa-ajan palvelut. Opetus- ja varhaiskasvatuspalveluiden hallinto jakautuu sivistyspalveluiden, opetuspalveluiden sekä varhaiskasvatuspalveluiden hallintoon. Sivistys- sekä opetuspalveluiden hallinnosta vastaa sivistysjohtaja ja varhaiskasvatuspalveluiden hallinnosta varhaiskasvatusjohtaja.

Varhaiskasvatuspalveluihin kuuluu varhaiskasvatus päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa, yksityinen varhaiskasvatus ja kotihoidontuki. Kunta maksaa lisäksi yksityisen hoidon tukea ja yksityisen hoidon tuen kuntalisää. Varhaiskasvatusta tarjotaan Peiponpellon, Satumetsän ja Peuraniityn päiväkodeissa sekä kunnallisessa ja yksityisessä perhepäivähoidossa.

Opetuspalveluissa tarjotaan esi- ja perusopetusta vuosiluokkien 0-6 kouluissa Narvassa ja Ylämäellä sekä vuosiluokkien 0-9 yhtenäiskoulussa Kirkonkylällä.

Muu koulutus sisältää Pirkan opiston kansalaisopistopalvelut, jotka jakautuvat vapaaseen sivistystyöhön, musiikin taiteen perusopetukseen ja muuhun taiteen perusopetukseen. Pirkan Opisto on Vesilahden, Lempäälän, Pirkkalan ja Nokian yhteinen kansalaisopisto, jossa Nokian kaupunki toimii isäntäkuntana. Lisäksi Taito Pirkanmaa ry:n Vesilahden Käsiyö- ja muotoilukoulu Näpsä antaa laajan oppimäärän mukaista käsityön taiteen perusopetusta.

Kehittämiskohteet 2022:

Varhaiskasvatuksessa luonto, liikunta ja leikki sekä turvataidot ja monilukutaito
 Varhainen tuki, inklusio ja oppilashuolto
 Vesilahden mallin käyttöönotto lasten ja nuorten harrastamisen ja hyvinvoinnin tukemiseksi
 Unicef –lapsiystävällinen kunta
 Peruskouluissa vastuu ympäristöstä ja kestävään tulevaisuuteen suuntautuminen

Toiminnalliset tavoitteet:

Strategiatavoite	Toimintasuunnitelma 2022	Arviointikriteeri (mittari)	Toteuma 1-6/2022
Et ole yksin	Vesilahden malli	Integroidaan toiminta osaksi koulun työjärjestyksiä ja koulukyytejä Harrastamattomien lasten ja nuorten tavoittaminen	Koulut ja nuorisopalvelut ovat synkronoineet harrastustoimintaa osaksi koulun toimintaa ja koulukyytejä. Prosessimalli harrastamattomien lasten ja nuorten tavoittamiseksi on tehty.
4500 asukasta vuonna 2024	Sivistyspalvelut kunnan veto- ja pitovoimatekijänä	Palveluiden mitoitus nykyisen ja ennakoitun palvelutarpeen mukaiseksi	Palveluverkkoselvitys on tehty ja luotu työvälineet dynaamiseen palvelutarpeen seurantaan.

Informatiiviset tunnusluvut:

Tehokkuustunnusluvut

Tehokkuus tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Toteuma 1-6/2022	TS 2023	TS 2024
Päiväkotipaikka, €/vuosi	11064	15302	11664	Raportoidaan vuosittain	11600	11600
Opetuspalvelut, €/esiopetuksen oppilas	7 255	7905	8500	Raportoidaan vuosittain	8700	8500
Opetuspalvelut, €/perusopetuksen oppilas	8 414	9678	9950	Raportoidaan vuosittain	9920	10520
Narvan koulu, €/oppilas	9 657	10448	9100	Raportoidaan vuosittain	9900	10250
Ylämäen koulu, €/oppilas	8 128	8404	8100	Raportoidaan vuosittain	8000	7800
Vesilahden yhtenäiskoulu €/oppilas	7 943	9002	9900	Raportoidaan vuosittain	10500	11500

Informatiiviset tunnusluvut

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Toteuma 1-6/2022	TS 2023	TS 2024
Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä	181	187	220	201	230	250
Yksityisessä varhaiskasvat	18	22	20	22	20	20

uksessa olevien lasten määrä						
Aamuhoidossa päiväkodeissa olevien lasten määrä	9	4	15	4	10	5
Iltapäivätoiminnassa koulun tiloissa olevien esi- ja perusopetuksen oppilaiden määrä		86	110	84	105	105
Esiopetuksessa olevien lasten määrä		52	52	55	43	38
Perusopetuksessa olevien lasten määrä		607	576	596	585	556
Käsityö- ja muotoilukoulun tuntimäärä		400	540	Raportoidaan vuosittain	540	540
Pirkan opiston tuntimäärä		3066	3810	Raportoidaan vuosittain	3800	3800

Henkilöstö	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Toteuma 1-6/2022	TA 2023
Opetus- ja varhaiskasvatus					
Vakituiset		105	114	94	117
Määräaikaiset		23	9	43	5

2.2.2 Vapaa-ajan palvelut

Vastuhenkilö: sivistysjohtaja

Toimintaympäristö:

Sivistyspalveluihin kuuluu kaksi vastuualueita, jotka ovat opetus- ja varhaiskasvatuspalvelut sekä vapaa-ajan palvelut. Vesilahden kunnan vapaa-ajan palveluihin kuuluu kunnan tarjoamat kirjasto-, liikunta-, nuoris- ja kulttuuripalvelut sekä näiden alla tapahtuva järjestöyhteistyö.

Vapaa-ajan palveluiden keskeisenä tavoitteena on kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen laadukkaiden ja vaikuttavien vapaa-aikatoimintojen sekä kuntalaisten osallistamisen avulla. Vapaa-ajan palveluissa pyritään ennaltaehkäisemään syrjäytymistä sekä häiriö- ja riskikäyttäytymistä. Vapaa-ajan palvelujen tehtävänä on edistää kuntalaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen, kulttuuriin ja liikkumiseen.

Vesilahden kirjasto on yksi Pirkanmaan PIKI-kirjastoista. Kirjastopalvelut edistävät kirjallisuuden, taiteen ja kulttuurin saavutettavuutta sekä elinikäistä oppimista. Kirjasto tarjoaa monipuoliset tilat tapahtumiin, yhteisöllisyyteen ja järjestöyhteistyön toimintaan. Kirjastolla on myös merkittävä rooli kuntalaisten osallisuuden edistämässä. Kulttuuripalveluiden keskeisenä tehtävänä on tukea kulttuurihyvinvointia.

Liikuntapalvelut tarjoavat kuntalaiselle mahdollisuuden huolehtia omasta hyvinvoinnistaan monipuolisia liikuntalajeja harrastamalla niin omatoimisesti kuin ohjatusti. Nuorisopalvelut tarjoavat nuorille palveluita hyvinvoinnin tueksi ja mielekästä tekemistä sekä tapahtumia vapaa-ajalle. Nuorisopalveluilla on tärkeä rooli lasten ja nuorten osallisuuden edistämässä sekä tarjoamalla vaikuttamisen mahdollisuuksia nuorisovaltuuston toiminnan kautta.

Kehittämiskohteet 2022:

Vesilahden mallin käyttöönotto lasten ja nuorten harrastamisen ja hyvinvoinnin tukemiseksi.

Unicefin Lapsiystävällinen kunta mallin käyttöönotto.

Kirjaston käyttöasteen palauttaminen koronapandemiaa edeltävälle tasolle.

Toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Toimintasuunnitelma 2022	Arviointikriteeri (mittari)	Toteuma 1-6/2022
Et ole yksin	Vesilahden malli	Integroidaan toiminta osaksi koulun työjärjestyksiä ja koulukyytejä Selvitetään mallin laajennusta työikäisiin ja ikäihmisiin	Koulut ja nuorisopalvelut ovat synkronoineet harrastustoimintaa osaksi koulun toimintaa ja koulukyytejä. Mallin laajennusta ei ole selvitetty.

		Harrastamattomien lasten ja nuorten tavoittaminen	Prosessimalli harrastamattomien lasten ja nuorten tavoittamiseksi on tehty.
--	--	---	---

Informatiiviset tunnusluvut:

Tehokkuustunnusluvut

Tehokkuus tunnusluvut	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Toteuma 1-6/2022	TS 2023
Kirjaston toimintakulut € / asukas	72,56	65,80	70,54	60,00	36,37	60,00
Kokonaiskulut € / kirjaston laina	4,11	4,69	4,71	4,00	4,70	4,00
Liikuntapalveluiden toimintakulut € / asukas	51,08	57	44,74	50	25,07	55
Nuorisopalveluiden toimintakulut € / asukas	44,49	59,98	64,06	48,00	34,41	48,00
Kulttuuripalveluiden toimintakulut € / asukas	5,04	5,03	4,88	4,61	2,60	4,80

Informatiiviset tunnusluvut

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Toteuma 1-6/2022	TS 2023
Kirjastoaineisto hankinnat / 1000 asukasta	334,6	303,73	311,20	350	200,44	350
Kirjaston kokonaislainaus / asukas	17,7	14,04	14,97	17,00	7,40	17,00
Aineistohankinnat € / asukas	7,37	6,42	7,05	9,00	5,25	9,00
Kirjaston fyysiset käynnit / asukas	8,5	5,24	4,63	12,00	2,95	12,00
Nuorisotilan käynnit / alle 29-vuotias	6,91	3,12	5,44	7,00	3,81	7,00
Liikunta-avustukset € / asukas	3,43	2,72	2,64	2,75	2,23	2,75
Nuorisotilan avustukset € / asukas	0,90	0,68	0,68	0,7	0,13	0,7
Kulttuuriavustukset € / asukas	1,93	2,75	2,70	2,75	1,28	2,75

Henkilöstö	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Toteuma 1-6/2022	TA 2023
Vapaa-ajan palvelut						
Vakituiset	7,2	7,2	7,2	6	6	7
Määräaikaiset	0,14	0	0	3	4	1

2.3 Tekninen lautakunta

2.3.1 Tekniset palvelut

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Toimintaympäristö:

Tekniset palvelut ylläpitävät, kehittävät ja vahvistavat Vesilahden ympäristöä edistäen kuntalaisten hyvinvointia ja turvallisuutta. Tekniset palvelut vastaavat kunnan kaduista, kevyenliikenteenväylistä, yleisistä alueista ja rakennuksista. Teknisen palvelut koostuvat teknisestä hallinnosta, kiinteistötoimesta, liikenneväylistä ja yleisistä alueista ja palo- ja pelastustoimesta.

Kiinteistötoimeen kuuluu Vesilahden kunnan omistamien kiinteistöjen ylläpito, korjaukset ja tekninen kunnossapito. Pyrkimyksenä on kiinteistöjen arvon säilyttäminen ja turvallisen toimintaympäristön takaaminen kiinteistötoimen kiinteistöillä.

Liikenneväylät ja yleiset alueet pitävät sisällään Kaavateiden, kevyenliikenteenväylien, katuvalojen, yleistenalueiden, uima- ja venerantojen, leikkikenttien, ulkoliikuntapaikkojen ja viheralueiden suunnittelun, ylläpidon, kunnossapidon ja rakennuttamisen.

Palo- ja pelastustoimen tehtäviä hoitavat Pirkanmaan pelastuslaitos sekä paikalliset Vesilahden VPK ja Länsi-Vesilahden VPK. Sisäministeriö johtaa, ohjaa ja valvoo pelastustointia ja valmistelee sitä koskevan lainsäädännön. Pirkanmaan pelastuslaitoksella on toiminnassaan palvelutasopäätös, mikä ohjaa pelastustoimen toimintaa.

Teknisen palvelun tavoitteet perustuvat kuntastrategiaan ja MAL- sopimukseen. Teknisen palvelun tavoitteita ohjaavat myös Tampereen kaupunkiseudun kävelyn- ja pyöräilyn kehittämissuunnitelma, rakennesuunnitelma, liikennejärjestelmäsuunnitelma ja ilmastostrategia.

Kehittämiskohteet 2022

Ympäristön viihtyisyyden lisääminen
Palvelukeskusalueen saattaminen loppuun
Kevyenliikenteen kehittämissuunnitelman loppuun saattaminen
Seutuyhteistyöhön osallistuminen
Energiatehokkuuden parantaminen

Toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Toimintasuunnitelma 2022	Arviointikriteeri (mittari)	Toteuma 1-6/2022
Vetovoimainen ympäristö ja turvallinen liikkuminen	Ympäristön viihtyisyyden lisääminen palvelukeskusalueella.	Palvelukeskusalueen loppuun saattaminen on tehty	Kesken: Torin rakentaminen kesken sairastapauksen johdosta. Torin rakennuksen rakennuslupa jätetty ja pystytys kilpailutuksessa. Huhtatien suunnitelmat kaavanmukaiseksi toteuttamiseen tehty.
Vetovoimainen ympäristö ja turvallinen liikkuminen	Ympäristön viihtyisyyden lisääminen	Ympäristön viihtyisyyden suunnitelma tehty ja toteutuksessa	Kesken: Kesätyöntekijää ei saatu työtä tekemään. Työ tilattu Destia Oy:ltä. Työ menossa ja valmistuu vaihteisesti vuoden loppuun mennessä.
Vetovoimainen ympäristö ja turvallinen liikkuminen	Ympäristön viihtyisyyden lisääminen	Kaava-alueiden konseptointien toimenpiteet ajastettu tuleville vuosille	Aloittamatta; Kaava-alueiden konseptointi kaavoituksessa kesken. Toimenpiteiden ajastamista ei voi vielä aloittaa.

Tehokkuustunnusluvut:

Tehokkuus tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Toteuma 1-6/2022
kaavateiden hoito (€/m)	1,62	1,75	1,7	*
Rakennusten energian kulutus (kwh/m3)	48,5	52,52	48,0	*
viheralueiden hoito (€)	58048	55 486	58 000	*
Katuvalojen energiankulutus (€/kpl)	22,3	21,8	15	*

Informatiiviset tunnusluvut:

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Toteuma 1-6/2022
Kaavatiet (km)	34,41	34,65	37,31	37,31
Kevyenliikenteen- väylät (km)	9,46	9,46	9,71	9,46
Kiinteistöjen määrä (kpl)	26	25	24	25
Kiinteistöjen lämmitettävä tilavuus (m3)	98 676	98 676	95926	95926
Leikkikentät, uima- ja venerannat ja	20	20	21	21

ulkoliikuntapakat (kpl)				
Katuvalojen määrä (kpl)	1230	1250	1250	1250
Kiinteistöjä koskevien vikailmoitusten määrä	529 kpl	681	500	242
Kaavateitä koskevien vikailmoitusten määrä	105 kpl	126	100	43

* Tunnuslukua ei ole ennen mitattu, tai pohjatiedot tunnuslukua varten eivät ole vielä saatavilla. Tunnusluvut lasketaan vuodesta 2020 lähtien. Aiempia vuosia ei lasketa takautuvasti.

Henkilöstö	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Toteuma 1-6/2022
Tekniset palvelut				
Vakituiset	8	6	7	6,6
Määräaikaiset	0,5	0,5	0,5	0,5

2.3.2 Vesi- ja viemärlaitos

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Toimintaympäristö:

Vesilahden vesi- ja viemärlaitoksen operoinnista on sovittu yhdessä Lempäälän veden kanssa. Vesilahden kunnanvaltuusto on hyväksynyt 26.3.2018 vesihuoltolaitosta koskevan operointisopimuksen sopeutumiskauden ajaksi. Operointisopimus käsitellään uudelleen Vesilahden kunnan päätöksenteko elimissä. Operointisopimuksen mukaan vesi- ja viemärihuoltolaitoksen toiminnasta vastaa Lempäälän Vesi Oy. Lempäälän vesi vastaa Vesilahden vesihuoltolaitoksen vesi- ja viemärlaitoksen toiminta-alueella laatuvaatimukset täyttävän käyttöveden määrällisen saatavuuden ja huolehtii viemäriveresien poisjohtamisesta ja asianmukaisesta käsittelyn kustannuksineen. Vesilahti vastaa uusien kaava-alueiden vesihuoltolinjojen suunnittelusta ja rakennuttamisesta. Lisäksi Vesilahti vastaa verkoston ja kiinteän omaisuuden kunnosta saneeraussuunnitelman mukaisesti.

Kehittämiskohteet 2022:

Viemäriverkoston suunnitelmallinen saneerauksen aloittaminen.
Talousvesiverkoston saneeraussuunnitelma.

Toiminnalliset tavoitteet:

Vesi- ja viemärihuoltolaitokselle ei ole järkevää asettaa toiminnallisia tavoitteita. Lempäälän vesi hoitaa Vesilahden vesi- ja viemärilaitoksen operoinnin, lisäksi toiminnan päätavoitteet tulevat lainsäädännöstä. Lain mukaan tavoitteena on turvata sellainen vesihuolto, että kohtuullisin kustannuksin on saatavissa riittävästi terveydellisesti ja muutoinkin moitteetonta talousvettä sekä terveyden- ja ympäristönsuojelun kannalta asianmukainen viemärointi.

Informatiiviset tunnusluvut:
Vesihuoltolaitos

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Toteuma 1-6/2022
Putkistomäärät (metriä)	67,4	69,5	70,3	69,5
Putkirikot (kpl)	0	0	0	0
Saneerattu putkisto (metriä)	0	0	0	0
Hukkavesi %	3,62	8,7	3	*
Liittyneiden kiinteistöjen määrä	929	953	940	970

Viemärilaitos

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Toteuma 1-6/2022
Putkistomäärät	69,9	69,5	74,4	69,5

(metriä)				
Putkirikot (kpl)	0	0	0	0
Saneerattu putkisto (m)	0	0	30	0
Hukkavesi %	32,96	32,96	33	58,7 (1.1-24.4.2022)
Jätevedenpumppaamoiden määrä	35	35	38	35
Liittyneiden kiinteistöjen määrä	861	886	880	903

* Tunnuslukua ei ole ennen mitattu, tai pohjatiedot tunnuslukua varten eivät ole vielä saatavilla. Tunnusluvut lasketaan vuodesta 2021 eteenpäin. Aiempia vuosia ei lasketa takautuvasti.

Henkilöstö	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Toteuma 1-6/2022
Vesi- ja viemärilaitos				
Vakituiset	0.3	0	0	0
Määräaikaiset	0	0	0	0

2.4 Rakennus- ja ympäristölautakunta

2.4.1 Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Vastuhenkilö: Rakennustarkastaja

Toimintaympäristö:

Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu hoitavat toimialueeseensa kuuluvia lakisääteisiä viranomaistehtäviä. Lisäksi toimintaympäristöön kuuluu yksityistie- ja silta-avustukset. Rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaisena kunnassa toimii rakennus- ja ympäristölautakunta.

Rakennusvalvonnan tavoitteina on edistää kestävä, terveellistä ja turvallista rakentamista mahdollistamalla rakennusten elinkaaren aikaisia energiankäyttöratkaisuja, ohjeistaa parempaan kosteudenhallintaan ja luoda mahdollisimman laaja rajapinta hankkeeseen ryhtyvien ohjaukseen. Yksityistielaisissa kunnalle määrättyjä tehtäviä hoitaa rakennusvalvonta yhdessä rakennus- ja ympäristölautakunnan kanssa.

Rakennusvalvonnan toiminta painottuu erityisesti ennakkoneuvontaan lupamenettelyn ja suunnittelun alkuvaiheessa (kaavat, rakennustapaohjeet) sekä suunnittelun (suunnitelmat, asiakirjat, lausunnot) ja valvonnan (työnjohdon pätevyysvaatimukset) laadun varmistamiseen

Ympäristönsuojelun tavoitteena on edistää kestävästi kehittyvää, terveellistä, viihtyisää sekä luontosuhteiltaan monimuotoista luonnonympäristöä panostamalla lupa- ja valvontatehtäviin sekä toteuttamalla pitkän aikavälin ympäristönsuojelun edistämissuunnitelmaa. Ympäristönsuojelun viranhaltijatehtävää hoitaa ympäristötarkastaja.

Painopistealueet:

Tavoite on edistää kestävä, terveellistä ja turvallista rakentamista tarkastelemalla rakennusten elinkaaren aikaisia energiankäyttöratkaisuja ja luoda mahdollisimman laaja rajapinta hankkeeseen ryhtyvien ohjaukseen

Ympäristönsuojelun kehittämiskohteita suunnitelmakaudella ovat pitkän aikavälin edistämissuunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen, josta painopisteenä luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja kuluttajien neuvonta energia- ja jätevesiasioissa. Muita painopisteitä suunnittelukaudella ovat vesihuoltolaitoksen liittymättömien kiinteistöjen valvonta ja osallistuminen kestävä liikunnan kampanjaan.

Toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Toimintasuunnitelma 2022	Arviointikriteeri (mittari)	Toteuma 1-6/2022
Et ole yksin	Kunta tarjoaa laadukkaan asiakaskokemuksen	Asiakastyytyväisyyskysely on tehty. Tavoitteena tyytyväisyyden kasvu arvosanaan 7,5	Toteutunut. Kokonaisarvosana rakennusvalvonnan toiminnasta 7,8
Vetovoimainen ympäristö ja turvallinen liikkuminen	Kestävän ja vähähiilisen yhdyskuntarakenteen ja liikennejärjestelmän edistäminen	Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman edistämisen ja toimenpideohjelmien päivitykset vuosille 2023-2027 on tehty	Aloittamatta. Päivityksiä ei ole vielä tehty

Tehokkuustunnusluvut:

Tehokkuus tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Toteuma 1-6/2022
Kustannukset (rakennusvalvonta, asuinrakennuslupa) €/m ²	12,24	12,92	*	*
Nettomenot €/asukas	-41 €/asukas	-39 €/asukas	-45 €/asukas	*
Yksityistieavustukset €/km	*	*	*	*

Informatiiviset tunnusluvut:

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Toteuma 1-6/2022
Rakennusvalvonta				
Rakennus- ja toimenpideluvat	148	130	150	73
Jatkoajat	9	11	30	7
Ilmoitukset	8	19	50	4
Katselmukset	232	287	300	146
Poikkeaminen / suunnittelutarve	6	16	15	5
Lausunnot	15	9	15	
Valmistuneita uusia asuinrakennuksia kpl	Pientalot 9 Rivitalot 3	Pientalot 24	10	13

Kunnalle ilmoitetut yksityistiet	116	116	116	116
Kunnossapitoavus - tusta saavat tiekunnat	105	105	105	105
Ympäristön-suojelu				
Lausunnot rakennus- ja toimenpidelupa-hakemuksiin	46	37	40	23
Ympäristö- ja maan-aineslupapäätösten määrä vuodessa	1	1	1	0
Rekisteroitävien toimintojen (jätelaki ja ympäristön suojelu-laki) käsittelyn lukumäärä	1	0	1	0
Vesihuollon toiminta-alueiden jälkiliittyneiden määrä.	*	5/28	3	0
Valvontaohjelman mukaisten valvontakäyntien määrä	7	10	7	5

* Tunnuslukua ei ole ennen mitattu, tai pohjatiedot tunnuslukua varten eivät ole vielä saatavilla. Tunnusluvut lasketaan vuodesta 2020 eteenpäin.

Henkilöstö	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Toteuma 1-6/2022
Rakennusvalvonta (vakituiset)	1,3	1,7	2,7	2,7

Ympäristönsuojelu (Vakituiset)	0,7	0,7	1	1
-----------------------------------	-----	-----	---	---

3 Investointiosa

INVESTOINNIT	eur			tot eur				eur
	TA 2022	TA muutos	TA + MTA 2022	TOT 1-6/2022	Tot. %	Arvioitu alkamis-aika	Arvioitu valmistumis-aika	TPE 2022
Muut pitkävaikutteiset menot								
Muut pitkävaikutteiset menot yhteensä	0	0	0	0	0,0 %			0
Osakkeet								
Muut osakkeet ja osuudet		0	0	0	0,0 %			
Osakkeet yhteensä	0	0	0	0	0,0 %			0
Maa- ja vesialueet								
Maa-alueiden hankinnat	0	0	0	-113 604	0,0 %			-115 000
Maa-alueiden myynnit (sis. myyntivoiton)		0	0	9 176	0,0 %			10 000
Maa-alueet yhteensä	0	0	0	-104 428	0,0 %			-105 000
Kiinteistöhankeet								
Narvan koulu	-40 000	0	-40 000	-6 500	16,3 %	1.2.2022	31.12.2022	-40 000
Terveysasema	-55 000	0	-55 000	-14 183	25,8 %	1.2.2022	31.12.2022	-60 000
Vesilahden kirjasto Lähde	-50 000	0	-50 000	0	0,0 %	03/2022	31.12.2022	-50 000
Yhtenäiskoulu	-60 000	-60 000	-120 000	-2 281	1,9 %	1.2.2022	31.12.2022	-120 000
Ylämäen koulu	-50 000	0	-50 000	-21 208	42,4 %	1.2.2022	31.12.2022	-50 000
Satumetsän päiväkot	-10 000	0	-10 000	-2 500	25,0 %	1.2.2022	31.12.2022	-10 000
Palvelutalo Vesauskoti	-10 000	0	-10 000	-3 500	35,0 %	1.2.2022	31.12.2022	-10 000
Peiponpellon päiväkot	-40 000	0	-40 000	-13 100	32,8 %	1.2.2022	31.12.2022	-40 000
Kaakilanmutka yrityshalli	-2 000 000	2 000 000	0	0	0,0 %	elo 22		
Torin rakennukset	-200 000	0	-200 000	-15 909	8,0 %	touko 22	Jatkuu 23	-250 000
Lammasniemen kunnostus	0	-10 000	-10 000	-8 578	0,0 %	1.7.2022	31.12.2022	-10 000
Kiinteistöhankeet yhteensä	-2 515 000	1 930 000	-585 000	-87 759	15,0 %			-640 000

	TA 2022	TA muutos	TA + MTA 2022	TOT 1-6/2022	Tot. %	Arvioitu alkamis-aika	Arvioitu valmistumis-aika	TPE 2022
Kaavateiden rakentamiskohteet (15% menojäännös)								
Järvenrannan maankäyttösopimukset (mukaan lukien	-20 000	0	-20 000	0	0,0 %		31.12.2022	-20 000
Kaakilanmutkan yritystontit	-30 000	0	-30 000	0	0,0 %		31.12.2022	-30 000
Kaavateiden päällystäminen	-80 000	0	-80 000	-20 908	26,1 %	06/2022	31.12.2022	-80 000
Kalalahden yritysalue kunnallistekniikka/tiet	-400 000	387 950	-12 050	-12 050	100,0 %	14.2.2021	31.12.2022	-12 050
Kuusistontien infra	-20 000	0	-20 000	0	0,0 %		31.12.2022	-20 000
Metsämantereen alue	-600 000	0	-600 000	0	0,0 %	03/2022	Jatkuu 23	-300 000
Palvelukeskusalueen kunnallistekniikka	-150 000	0	-150 000	-8 355	5,6 %		31.12.2022	-150 000
Tievalaistus	-40 000	0	-40 000	-11 297	28,2 %		31.12.2022	-40 000
Ämmänhaudanmäki/kaavatiet	-60 000	0	-60 000	-94 364	157,3 %	7.9.2021	31.7.2022	-100 000
Petäjärinteen ja kielonrinteen tien korjaus + alueen	-200 000	0	-200 000	-8 762	4,4 %		31.12.2022	-200 000
Peltotie - Arvintie kevyenliikenteen väylä	-100 000	0	-100 000	0	0,0 %		31.12.2022	-50 000
Kevyenliikenteen väylän suunnittelu Lempäälään	-150 000	0	-150 000	0	0,0 %	02/2022	31.12.2022	-150 000
Suomelan alueen katuvalaistus ja asfaltointi	0	-40 000	-40 000	0	0,0 %	1.7.2022	31.12.2022	-40 000
Kaavatiet yhteensä	-1 850 000	347 950	-1 502 050	-155 736	10,4 %			-1 192 050
Puistot, leikkikentät ja muut yleiset alueet								
Harjulan lähivirkistysalueen kunnostus	0	0	0	-1 000	0,0 %			-1 000
Palvelukeskusalueen tori ja puisto	-60 000	0	-60 000	-47 092	78,5 %	Alkanut 2021	31.12.2022	-60 000
Leikkivälineet	-40 000	0	-40 000	-23 580	59,0 %	1.2.2022	31.12.2022	-60 000
Narvan venelaituri	-10 000	0	-10 000	-9 504	95,0 %		31.12.2022	-10 000
Puistot, leikkikentät ja muut yleiset alueet yhteensä	-110 000	0	-110 000	-81 176	73,8 %			-131 000

	TA 2022	TA muutos	TA + MTA 2022	TOT 1-6/2022	Tot. %	Arvioitu alkamis-aika	Arvioitu valmistumis-aika	TPE 2022
Vesi- ja viemärlaitos								
Järvenrannan maankäyttösopimukset (mukaan lukien	-10 000	0	-10 000	0	0,0 %	04/2022	31.12.2022	-10 000
Jätevesipumppaamot	-20 000	0	-20 000	-22 063	110,3 %		31.12.2022	-20 000
Kaakilanmutkan yritystontit	-30 000	0	-30 000	0	0,0 %	03/2022	31.12.2022	-30 000
Kalalahden yritysalue kunnallistekniikka (vesi ja viemäri)	-200 000	200 000	0	0	0,0 %	14.2.2024	31.12.2022	0
Kuusistontien kunnallistekniikka (vesi ja viemäri)	-10 000	0	-10 000	0	0,0 %		31.12.2022	-10 000
Metsäamantereen alue	-400 000	0	-400 000	0	0,0 %	03/2022	31.12.2022	-200 000
Viemäriverkoston saneeraus	-100 000	0	-100 000	-44 945	44,9 %	02/2022	31.12.2022	-100 000
Vesijohdotverkoston saneeraus	-20 000	0	-20 000	0	0,0 %			
Muut/kunnallistekniikka	-60 000	0	-60 000	0	0,0 %		31.12.2022	-60 000
Palvelukeskusalueen kunnallistekniikka (vesi ja viemäri)	-30 000	0	-30 000	0	0,0 %		31.12.2022	-30 000
Siirtoviemäri	-73 200	0	-73 200	0	0,0 %	Alkanut 2018	Jatkuu 23	-60 000
Ämmänhaudanmäki/kunnallistekniikka (vesi- ja viemäri)	-60 000	0	-60 000	-71 472	119,1 %	7.9.2021	31.7.2022	-70 000
Suomelan alueen vesihuolto	0	-60 000	-60 000	0	0,0 %	1.7.2022	31.12.2022	-60 000
Vesi- ja viemärlaitos yhteensä	-1 013 200	140 000	-873 200	-138 481	15,9 %			-650 000
Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-2 973 200	487 950	-2 485 250	-375 393	15,1 %			-1 973 050
Koneet ja kalusto								
Koneet ja kalusto yhteensä	0	0	0	0	0,0 %			0
Investointikulut	-5 488 200	2 417 950	-3 070 250	-576 756	18,8 %			-2 728 050
Investointituotot	0	0	0	9 176	0,0 %			10 000
Investoinnit yhteensä, netto	-5 488 200	2 417 950	-3 070 250	-567 580	18,5 %			-2 718 050

Investointikulut ovat toteutuneet tammi-kesäkuun tilanteessa 577 000 euroa (19 %). Suurimmat investointeja koskevat euromääräiset toteumat ovat toteutuneet maa-alueiden hankinnoissa, Ämmänhaudanmäen kaavateissä ja kunnallistekniikassa sekä palvelukeskusalueen torin ja puiston investoinneissa. Investointien ennustetaan toteutuvan 2,7 milj. euroa.

Investointien matala toteutuminen johtuu hankkeiden myöhästymisestä ja materiaalien saatavuusongelmista. Osa kiinteistöinvestoinneista on käynnissä, mutta niitä ei ole voitu toteuttaa loppuun komponenttien puuttumisen takia. Lisäksi osa investoinneista on suunniteltuun aikatauluun nähden myöhässä. Kaavateiden ja vesihuollon suunnitteluhankkeita ei saatu alkuvuoden aikana eteenpäin suunnittelijoiden hyvän työtilanteen takia. Kaavateiden ja vesihuollon investoinneissa on mahdollista, että hanke viivästyy suunnittelun takia ja toteutuu valmiiksi vuoden 2023 aikana. Kiinteistöhankeissa urakoitsija on luvannut materiaalit ja työn valmiiksi vuoden 2022 aikana.

4 Rahoitus

Vuoden 2022 aikana ei ole nostettu talousarviolainaa.